

Senere ønsker Udvalget ogsaa at faae indsat paa deres Plads Grundlovens §§ 79 og 80, hvoraf den ene angaaer Indførelsen af Offentlighed og Mundtlighed samt Indførelse af Rævnninger i Misgjerningsfager, og den anden, at Folketirkens Forfatning skal ordnes ved Lov. Endelig foreslaaer man ogsaa under dette Affsæt at indskyde Grundlovens § 83, som handler om de afsligende Troessamfunds Stilling. Imod at optage disse Paragrapher i Udcastet er der fra Regjeringens Side blevet anført angaaende den Paragraph, som handler om den private Domsagt, at den allerede er hævet ved Lov; den eksisterer ikke mere, og det behøver altsaa ikke at staae i Grundloven, at den skal hæves, men hertil er atter det almindelige Svar fra Udvalgets Side, at det ikke troer, at Forandringen er nødvendig, og at det er ganske nyttigt i Grundloven at beholde Udgangspunctet for denne Lovgivningsact. Om Retspleiens Søndring fra Forvaltningen, derom siges fra Regjeringens Side, at dette er en Sag, som altid kan komme til at ligge for, forsaavidt som det kan være ønskeligt og gavnligt, igjennem den Ret, som Thingets Medlemmer have til selv at komme frem med Lovforslag; men at have den i Grundloven holder man fra Regjeringens Side for ikke at være gavnligt, da den staaer der som en Måning til at gjøre Noget, der maaskee fra mange Sider kunde betragtes som mindre heldigt og ogsaa fra mange Sider betragtes som ikke gjørligt under vore Forhold. Imod denne Bemærkning har Udvalget meent at burde sætte den, at det jo i de forløbne Aar har vist sig, at denne Måning ikke har havt nogen synderlig Virkning, og altsaa kan Dnsket staae udtrykt uden at være skadeligt. Man har endnu den Overbeviisning, at det vilde være i høi Grad nyttigt at faae Retspleien sondret fra Forvaltningen, og der vilde vist være foreslaaet Noget derom, naar man havde kunnet vente Midler til at løse det i den Retning. Deri troer jeg egentlig, at Vanskelighederne have ligget; men disse troer man i Tidens Løb at kunne overvinde, naar Communevæsnet bliver bedre udviklet, saaledes at der til Kommunen bliver overgivet en væsentlig Deel af

Forvaltningen, og naar paa den anden Side Retspleien ved Rævnninger bliver indført, og Domslovene ordnes paa en anden Maade, saa at de behøve et mindre Apparat af juridiske Dommere. Hvad Offentligheds og Mundtligheds Indførelse i Retspleien og Rævnninger i Misgjerningsfager angaaer, da er det om trent de samme Indsigelser, som Regjeringen gjør imod den. Regjeringen siger: Sagen i sig selv kan være ganske god, og naar der engang kommer i Regjeringen Mænd, der have Lyft og Evne til at sætte det igjennem, naar de Forarbejder, som allerede ere i Bevægelse, blive færdige, saa vil den Sag træde frem gjennem Lovgivningsmagten, men indtil den kommer, vil der dog ikke i den Retning kunne skee noget Nyttigt og Afgjørende. Det staaer altsaa i Grundloven som et i visse Maader godt Tilfagn, og det, synes man, er mindre passende; men jeg behøver ikke at gjentage Udvalgets sædvanlige Svar: det staaer der dog engang, og dersom det ærede Ministerium havde været mere Mechaniker end Lovkyndig, saa vilde det begribe, at der skal en meget stor Kraft til at overvinde Inertiens Magt, og det er en Kraftanstængelse, som det maaskee ikke er værd at anvende. Hvad § 80 angaaer, om at Folketirkens Forfatning skal ordnes ved Lov, saa er det netop en Gjensstand af samme Bessaffenhed, og der er altsaa fra min Side Intet at sige derom; thi det vilde kun være en Gjentagelse. Det Samme gjælder om § 83. Dog er herved at bemærke, at, hvad de afvigende Troessamfunds Stilling angaaer, da er ogsaa Regjeringens Mening derom den, at denne er afgjort ved den Lov, som engang er kommen frem, og den ligger jo stadig for og bestaaer i den Stikkelse, den er, saalænge indtil enten Regjeringen eller Medlemmer i Thinget ved deres Forslagsbret søge at bringe en Forandring tilveie i den og det faaer Lovgivningsmagtens Bekræftelse; men ogsaa her er den samme Gjensstand, som Grundloven indeholder, bleven udviklet ved Lov i Henshold til det, der staaer i Grundloven, og derfor hører Principet ikke mindre op at staae i Grundloven selv. Desuden maa man, som oftere sagt, ansee det ønskeligt ikke at gjøre